

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาของคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์
(กรณีนายดำรง อินทรกำแหง)

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร (กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) ได้ส่งเรื่องปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาของคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ตามหนังสือที่ ๑๗๑๗๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของนายกรัฐมนตรี

กรณีปรากฏว่า นายดำรง อินทรกำแหง ได้ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมในกรณีที่ถูกกระทรวงศึกษาธิการสั่งปลดออกจากราชการ และคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ได้ประชุมปรึกษาพิจารณาแล้ว กรรมการฝ่ายข้างมากมีคำวินิจฉัยว่าคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนและคำสั่งปลดผู้ร้องออกจากราชการนั้นผิดกฎหมาย ไม่มีผลใช้บังคับได้ส่วนปัญหาข้อเท็จจริงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย ควรให้ผู้ร้องมีฐานะเป็นข้าราชการตามเดิมแต่กรรมการฝ่ายข้างน้อยหนึ่งท่านมีความเห็นแย้งว่า ยังไม่ควรวินิจฉัยสั่งเรื่องราวของผู้ร้องเด็ดขาดลงไปในชั้นนี้ ควรรอให้โอกาสกระทรวงศึกษาธิการแก้ไขความพลั้งพลาดให้ถูกต้องตลอดจนทำการสอบสวนสั่งใหม่เสียก่อน ภายหลังแต่นั้นเมื่อผู้ร้องยังติดใจจะให้คณะกรรมการฯ พิจารณาเรื่องของผู้ร้องอยู่อีก จึงค่อยให้ส่งสำนวนมาพิจารณาภายหลังแต่ด้วยเหตุพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๗ ไม่มีบทขัดแย้งให้อำนาจคณะกรรมการฯ สั่งการชนิดนี้เองได้ จึงควรเสนอนายกรัฐมนตรีสั่งโดยดำเนินการตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัตินั้น ซึ่งประธานกรรมการเห็นว่าข้อที่กรรมการเห็นขัดแย้งกันอยู่ดังกล่าวมานี้ เป็นปัญหาขึ้นอยู่กับกฎหมายวิธีพิจารณาและเรื่องเช่นนี้มีอยู่แทบเป็นประจำวันของสำนักงานคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ ฉะนั้น จึงขอให้นายกรัฐมนตรีสั่งวางแบบอย่างเป็นหลักฐานทางปฏิบัติโดยทางตีความของคณะกรรมการกฤษฎีกาสืบไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วเมื่อได้พิจารณาความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว ก็อาจเห็นได้ว่า การที่กฎหมายให้มีคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ขึ้นก็เพื่อจะได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์ (มาตรา ๙) กับได้กำหนดอำนาจของคณะกรรมการนั้นในการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ (มาตรา ๑๗) อำนาจต่าง ๆ บรรดาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๗ พอสรุปได้ว่าเป็นอำนาจในอันที่จะแสวงหาข้อเท็จจริงตามเรื่องราวร้องทุกข์นั้น เมื่อการได้เป็นไปตามมาตรา ๑๗ นั้นแล้ว คณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ก็มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์เท่านั้น หากมีอำนาจอื่นใดอีกไม่ เช่นอำนาจที่จะสั่งให้กระทรวงทบวงกรมหรือบุคคลใดปฏิบัติการณ์ให้ถูกต้อง

ตามบทกฎหมาย หรือให้แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในชั้นต่อไปกฎหมายบัญญัติให้คณะกรรมการ
เรื่องราวร้องทุกข์แจ้งคำวินิจฉัยไปยังนายกรัฐมนตรี (มาตรา ๒๐) ในการแจ้งคำวินิจฉัยไปนี้
คณะกรรมการฯ หากอาจที่จะแสดงความคิดเห็นหรือนำนายกรัฐมนตรีให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่ง
อย่างใดได้หรือไม่ คณะกรรมการฯ เพียงแต่แจ้งคำวินิจฉัยไปเท่านั้น ทั้งนี้จะเห็นได้จากข้อความใน
วรรค ๒ ของมาตรา ๒๐ นั้นเอง ที่บัญญัติว่าเมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับแจ้งคำวินิจฉัยแล้ว ได้จัดการ
ไปเป็นประการใดให้แจ้งให้คณะกรรมการฯ ทราบ ซึ่งแสดงว่านายกรัฐมนตรีจะจัดการประการใด
ก็ได้ กล่าวคือ จะจัดการตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ หรือไม่ก็ได้

อาศัยเหตุดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า ตามปัญหาที่หารือมานี้
คณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเด็ดขาดไปได้ คณะกรรมการฯ หากมี
อำนาจหน้าที่ที่จะสั่งหรือให้คำแนะนำให้กระทรวงทบวงกรมใดแก้ไขความพลั้งพลาดให้ถูกต้องได้
ไม่

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๗